

СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. "Пиротска" № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@sub.bg

Учл. № 57/04.08.02г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Г № 349 К1
Дата 25-08-21г.

СТ А Н О В И Щ Е

НА СЪЮЗА НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 12/ 2021

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд на Република България от 29.06.2021 г. на Съюза на юристите в България е предоставена възможност да представи писмено становище по конституционно дело №12/2021 г., образувано по искане на Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 64, ал. 2, изречение второ от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) (обн., ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г., посл. изм., ДВ, бр. 20 от 09.03.2021 г.).

С атакуваната разпоредба на НПК се допуска дистанционно участие на обвиняемите при вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ в досъдебното производство.

В искането на Омбудсмана на РБ се твърди, че оспорената разпоредба противоречи на чл. 56 (конституционно гарантираното право на защита на всеки гражданин) във връзка с чл. 122 от Конституцията (правото на защита във всички стадии на процеса), на чл. 29, ал. 1 (правото на всеки да не бъде подлаган на мъчение, на жестоко, безчовечно или унижаващо отношение) и на чл. 30, ал. 1 от Основния закон (правото на лична свобода и неприкосновеност).

Съюзът на юристите счита, че разпоредбата на чл. 64 ал. 2, изр. второ от Наказателно-процесуалния кодекс нарушава правата на гражданите, закрепени в чл. 122, чл. 29, ал. 1 и чл. 30, ал. 1 от Конституцията на Република България, както и правата на обвиняемия в наказателния процес, установени в Наказателно-процесуалния кодекс и актовете на международното и европейско право - Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧОС) и Хартата на основните права на Европейския съюз (ХОПЕС).

Считаме че физическо явяване/присъствие/„изправяне" пред съд, и незабавния съдебен контрол са изключително важни изисквания на международното право за гарантиране на правата на човека. Изпълнението на тези изисквания дава възможност на независимия съд за преценка на законосъобразността на задържането и евентуални незаконосъобразни физически и психически въздействия върху задържаното лице по време на ареста и след настаняването му в съответното място за задържане. Възможното малтретиране на задържаното лице по време и непосредствено след задържането му би станало достояние на съда, единствено при незабавното физическо явяване на лицето пред съда.

Имено незабавното физическо явяване на задържаните по наказателно обвинение пред съд е важна процесуална гаранция за правото на съдебна защита, за правото на задържания да не бъде подлаган на мъчение, жестоко, безчовечно или унижително отношение и за правото на лична неприкосновеност, поради което считаме, че с разпоредбата на чл.

2, изречение второ НПК се нарушават основни конституционни права на гражданите.

По изложените съображения считаме, че искането на Омбудсмана на Република България следва да бъде уважено.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

